

NIJKERK, G. F. CALLENBACH.

TEUNA EN FIK.

Voor de jongste kinderen der Zondagsschool

DOOR

B E T S Y.

NIJKERK
G. F. CALLENBACH.

TEUNA EN FIK.

Teuna, die ge hier op dit plaatje ziet, en van wie ik u in dit boekje wat ga vertellen, was een arm, beklagenswaardig meisje. Niet omdat zij in geen groot huis woonde, geen mooie kleeren droeg, en geen kast vol speelgoed had, zooals het dochtertje van den burgemeester. Och neen; een mensch heeft volstrekt niet *veel* noodig om gelukkig en tevreden te leven; en kinderen allerminst. Als dezen hun lieve ouders maar hebben, dan volgt het andere van zelf. Want vader en moeder, al bezitten zij ook nog zoo weinig, maken wel dat hun kleintjes eten en drinken en kleeren hebben, en een bedje om in te slapen, en misschien nog wel een stukje speelgoed ook. En wat behoeft een kind al meer?

Maar Teuna — en ziedaar de reden waarom wij haar beklagen moeten, — Teuna had geen ouders, die haar dit alles geven konden. Haar vader en moeder waren allebei dood; en familie of vrienden, die voor haar zorgden, had zij ook niet.

Maar ja, één Vriend had zij toch; en wel een heel goeden en rijken Vriend; den besten en rijksten, dien iemand hebben kan. Die Vriend, misschien begrijpt ge het al, was de Lieve

Heer in den hemel, Die, ofschoon Hij heel hoog woont, toch heel laag ziet, en zelfs het armste en meest verlaten kindje op aarde kent en liefheeft.

Doch dit wist onze kleine Teuna niet. Niemand had haar dit ooit verteld, en dus kon die heerlijke gedachte haar niet vertroosten. Zij kende dien hemelschen Vriend niet; maar Hij kende *haar* wèl. Zij kon Hem niet zien; maar Hij zag *haar* wèl, en waakte over haar, dag en nacht, met de teederste liefde en zorg. En die hemelsche Vriend maakte, dat zij ook een aardschen vriend kreeg, die haar somber leventje vervroolijkte, en haar in kennis bracht met nog andere goede vrienden, die haar op hun beurt den weg wezen tot dien besten, dien hemelschen Vriend.

Toen Teuna's ouders nog leefden hadden zij het ook ver van breed; want vader was maar boerenarbeider, en verdiende niet veel. En toen vader stierf, en moeder alleen den kost moest verdienen, kwam er nog meer kijken. Maar hoe schraaltjes zij het ook hadden, Teuna zag er toch altijd knapjes uit, en behoefde nooit met een hongerig maagje naar bed; daar zorgde moeder wel voor, al moest zij er het eten ook dikwijls voor uit haar eigen mond sparen.

Maar ook moeder kwam te sterven, en nu stond Teuna alleen op de wereld; want ooms of tantes, zooals ik zeide, had zij niet; en er was ook geen weeshuis op het dorpje, waar zij woonde. Er was wel een buurvrouw, die het weesje in huis nam; maar — tusschen die buurvrouw en moeder was een groot onderscheid; dat ondervond het kind al van het eerste oogenblik dat zij bij haar was.

Het was dan ook niet uit liefde of medelijden, maar uit louter eigenbelang dat die vrouw haar had opgenomen. Zij had Teuna zoo eens aangekeken en gedacht: „Jongen, ik word oud en sukkelend; het werken gaat niet best meer. Ik moest dat kind maar bij mij nemen, dan kan ze mij nog wat helpen met de negotie, en dan heb ik meteen iemand om mij in mijn zieke dagen op te passen en mijn boeltje schoon te houden. Zij is nog wel wat jong, maar beter wat dan niemendal. Alleen is toch ook maar alleen!

En zoo was Teuna bij die buurvrouw gekomen. Maar een benijdenswaardig leventje had zij er niet. In plaats van naar school te kunnen gaan, zooals andere kinderen, moest zij nu, zoo klein als ze was, dag in dag uit, met een mandje met stukjes band, en zeep, en knoopjes, en al zulk gerei meer, de dorpen in den omtrek afloopen. En als ze dan moe thuis kwam, en niet genoeg naar buurvrouws zin verkocht had, kon ze scheldwoorden in plaats van eten krijgen, en soms nog een pak slaag toe.

Bij zulke gelegenheden wist de arme Teuna niets beters te doen, dan de straat maar weer op te vluchten, ver buiten het bereik van de booze vrouw, om daar, onder een troepje spelende kinderen, haar leed te vergeten, of op een eenzaam plekje te schreien over haar droevig lot.

Terwijl zij daar weer zoo eens aan den weg zat, met een boterham in de hand, die een medelijdende buur haar gegeven had, kwam die vriend naar haar toe; ge weet wel, die vriend, dien ik zeide dat de Heer haar geven zou. En in uw verbeelding ziet ge misschien al een deftige mijnheer vóór haar staan,

met een hoogen hoed op, en een mooie jas aan, en een wandelstok in de hand, die haar vriendelijk aanziet, en naar de reden van haar droefheid vraagt.

Maar dan hebt gij het toch mis! Teuna's nieuwe vriend zag er in het geheel niet mijnheerachtig uit. Hoeden en jassen, daar hield hij zich niet mee op. En een wandelstok? Hij had niet eens een hand om hem vast te houden. Hij had geen handen en geen armen. Maar beenen, ja, die had hij; wel vier; en een paar hangooren en een langen staart er bij. *Zijn* portret vindt ge ook op het plaatje.

Of die vriend nu op het meisje of op het brood afkwam, weet ik niet. Misschien wel op het laatste. Want hij bleef geduldig wachten tot Teuna haar traantjes gedroogd had en aan het eten ging. En toen het zoover gekomen was, kwam hij pal vóór haar staan, en keek haar, om zoo te zeggen, de brokken uit den mond.

Een mooie vriend, zult ge wel denken, die bij zoo'n arm schaap nog komt bedelen! Maar Teuna dacht zoo niet. Zij had medelijden met den hond, die er al even verarmd en hongerig uitzag als zijzelf, en wierp hem aanstonds een stukje toe. En toen zij zag hoe gretig hij het opat, en hoe begeerig hij naar haar hand bleef kijken, gaf zij hem nog wat en nog wat, tot eindelijk de heele boterham op was.

„Nu heb ik niets meer,” sprak ze, toen zij het laatste stukje met hem gedeeld had.

Doch de hond was niet heel spoedig tevreden, en kwam eens even in Teuna's schoot snuffelen, of er hier en daar nog niet een kruimeltje lag.

Dit vond Teuna echter wat al te vrijpostig. Schuw trok zij zich terug. Maar toen zij zag hoe goedig het dier haar aankeek, verdween haar vrees, en waagde zij het zelfs zijn ruigen kop te streelen. En de hond scheen zóó gevoelig voor die liefkoozing, dat hij al kwispelend Teuna's handjes likte, en zich ten slotte heel vertrouwelijk naast haar nederlegde, met zijn kop in haar schoot.

Teuna was nu niets bang meer. Zij sloeg haar arm om den hond, streek hem over den rug, speelde met zijn staart; en zoo zaten die twee daar, alsof zij elkander al hun leven gekend hadden.

Het was geen mooie hond. Hij droeg geen halsband en geen medaille. Het was ook maar een straathond. Evenals Teuna behoorde hij niemand toe. Zij waren lotgenooten, dat kind en die hond. 't Was alsof zij het gevoelden, en juist daardoor elkander zoo aantrokken.

Teuna maakte geen haast om naar huis te gaan. Het gezelschap van haar nieuwen, viervoetigen vriend beviel haar beter dan dat van haar oude, knorrige pleegmoeder. En de hond scheen ook nog niet te kunnen scheiden; want toen zij eindelijk ging, liep hij haar na, tot aan, ja, tot in het huisje van vrouw Brom, zoo heette de vrouw, bij wie Teuna woonde.

„Wat moet *jij* hier?” riep vrouw Brom, op het zien van den ongenoodden gast. „Wacht, ik zal je!” En zij greep al naar den bezem, die in een hoekje stond.

Doch de hond wachtte niet, dat begrijpt ge. Hij was wel een allemansvriend, maar met den bezemstok wilde hij toch liefst geen kennis maken. En eer de vrouw hem nog raken kon, was hij de deur alweer uit.

„Och, laat hem asieblieft maar blijven,” smeekte Teuna. „Hij is mij nageloopt. Toe, het is zoo'n lief dier.”

„Neen, neen!” zei de vrouw, terwijl zij met een boos gezicht den bezem weer op zijn plaats zette. „Geen opeters meer in mijn huis. Ik heb er aan één al genoeg.”

Teuna vroeg maar niet verder. Zij wist wel dat het haar toch niet helpen zou. Maar wie denkt ge dat de eerste was dien zij zag, toen zij den volgenden morgen met haar mandje aan den arm, de deur uitkwam? — De hond! Geraden.

Waar hij dien nacht gelogeed had, vertelde hij niet. Maar dat hij zijn kleine vriendin stond op te wachten, en blij was toen hij haar zag, bleek duidelijk uit de manier, waarop hij naar haar toesprong.

Teuna was ook blij, dat kunt ge denken. „Dag Fik!” riep ze, — dien naam had zij hem zelf maar gegeven, — „dag goede, beste hond! Ben je daar weer? Ga je weer mee?”

„Waf! waf!” riep Fik, wat zeker *ja* moest beteekenen, want hij sprong vroolijk om haar heen, en bleef aldoor bij haar.

Teuna vond het wát aardig dat zij gezelschap had; dat kortte haar den weg nog wat op. Nu had zij iemand, met wien zij zoo onder het loopen wat praten en spelen kon. En zij had het daarmee soms zóó druk, dat zij er geheel door vergat, dat ze eigenlijk een koopvrouwje was, dat haar best moest doen om haar waar aan den man te brengen. Het zou er dien dag dan ook bijzonder slecht met de verdiensten uitgezien hebben, en zeker zou Teuna bij haar thuiskomst op een dubbel pak slaag zijn onthaald, zoo niet een vrouw, die een garen- en bandwinkeltje deed, en dien morgen niet naar de stad had

kunnen gaan om haar inkoop te doen, het noodigste bij ons kleine koopvrouwje had ingeslagen, waardoor in weinige oogenblikken haar halve mandje leeg was.

Gelukkig voor Teuna dat dit juist zoo trof! Maar wil ik u eens zeggen hoe dat kwam? De Heer, Die zoo juist weet wat ieder noodig heeft, had dat zoo voor haar beschikt, omdat Hij haar liefhad en voor haar zorgde.

In plaats van weinig bracht zij nu juist veel geld thuis; en vrouw Brom geraakte daardoor zóó in haar humeur, dat Fik ook binnen mocht komen, en Teuna een paar dikke boterhammen kreeg, die zij eerlijk met hem deelde.

Toen zij gegeten had, ging zij bij een boer wat stroo vragen, dat ze in het schuurtje op den grond legde, naast den stroozak waarop zij zelf sliep. Dat was Fik's bed; en hij sliep er wát goed op.

Zoo waren Teuna en Fik in korten tijd onafscheidelijke vrienden geworden. Waar men het kind zag, zag men ook den hond. En al schopte vrouw Brom hem ook nog zoo dikwijls in een booze bui het huis uit, nooit behoefde Teuna bang te zijn dat hij weg zou loopen; daarvoor hield hij te veel van zijn kleine meesteres.

En Teuna hechtte zich hoe langer hoe meer aam *hem*, en vergat al haar verdriet, wanneer zij met hem aan het spelen was. Ge kunt dan ook denken hoe zij schrikte, toen zij op zekeren dag bij haar thuiskomst hoorde, dat vrouw Brom hem voor een rijksdaalder aan een buurman had verkocht, die juist zoo'n hond voor zijn groentekar noodig had; en dat deze hem den volgenden morgen mee zou nemen, als hij het geld bracht. —

De man wist niet dat hij er het kleine meisje zoo'n verdriet mee deed, anders had hij dien koop zeker niet gesloten.

Of Teuna al huilde, en zei dat het *haar* hond was, en dat zij hem niet missen wilde, het hielp allemaal niets. Vrouw Brom stoorde er zich niet aan. „Kom, kom,” zei ze, „geen kunsten hoor!” Dat beest heeft me al lang genoeg verveeld. Ik zal blij zijn als hij weg is. En dan nog een rijksdaalder toe voor zoo'n mormeldier! 't Is me nog al geen buitenkansje! Houd maar gauw op met dat gegrien. We kunnen de centen veel te goed gebruiken.”

Maar wat gaf Teuna om geld! Al had buurman haar rijk willen maken, zij had het niet willen wezen ten koste van haar goeden Fik. Zij was zóó bedroefd, dat zij geen hapje eten naar binnen kon krijgen; en toen zij 's avonds in het schuurtje op haar stroozak lag, met haar arm om den hond, huilde zij zich in slaap.

Volgens afspraak kwam buurman den volgenden morgen den hond al vroeg halen.

„Ze zijn, geloof ik, nog geen van beiden wakker,” zei vrouw Brom, die juist opgestaan was. „Maar dat is net goed. Laat die meid nog maar slapen; dan zal ik den hond wel met een zacht lijntje mee zien te troonen, anders krijgen we nog een heel spektakel.”

Zoo sprekende ging zij naar de schuur. Maar o, wat stond zij gek te kijken, toen zij de deur opendeed! De vogel was gevlogen. Er was geen kind meer en geen hond.

„Wat is dat?!” riep zij, geheel verbluft. „Zijn ze er niet? Waar zitten ze?”

Ja, waar zaten ze? Dat was voor vrouw Brom een geheim, en voor haar buurman ook. Maar mijn lezertjes zullen het niet verklappen, dus mogen die het wel weten.

Zitten deden ze op dat oogenblik eigenlijk nergens. *Ze liepen*, al wel een half uur lang. Want Teuna, die dien nacht heel onrustig geslapen had, was reeds vóór dag en dauw opgestaan, had stilletjes de klink van de deur gelicht, en was toen met Fik naar buiten geslopen. Niemand had het gemerkt; want vrouw Brom sliep nog, en bij de bureu waren ook de luiken nog dicht. Of het ook vroeg was!

„Koest, Fik!” had ze gezegd, toen de hond, die niet wist wat hun boven het hoofd hing, zijn vroolijk „Waf, waf!” wou doen hooren. Daarop hadden zij het samen op een loopen gezet; en toen vrouw Brom hen miste, waren zij al een heel eind buiten het dorp.

„Ziezoo, Fik,” zei Teuna met een zucht van verlichting, toen zij eindelijk halt hielden om eens even te rusten. „Ze zullen je toch niet hebben. We gaan heel ver hier van daan; zóó ver, dat ze ons nooit, nooit meer vinden kunnen. We moeten altoos bij elkaar blijven; niet waar, mijn lieve Fik?”

Fik vond het ook, en haalde tot antwoord zijn lange tong langs Teuna's wang.

Veel tijd om te rusten gunde zij zich echter niet. Verder wilde zij, altijd verder. Waarheen? Ja, dat wist ze zelf niet. Het kwam er ook niet op aan. Als de vrouw en die buurman hen maar niet krijgen konden.

Maar lang loopen en niet eten, dat kan iemand op den duur niet volhouden. Teuna begon dat ook te ondervinden. En toen

zij daarbij nog het ongeluk had van over een boomwortel te vallen, en haar voet te verstuiken, kon zij heelemaal niet meer voort. Ze moest gaan zitten, en schreeuwde het uit van de pijn.

Fik was verstandig genoeg om te zien dat er wat scheelde aan zijn vrouwtje. Hij stootte haar eens aan met zijn neus, en dan weer met zijn poot; hij likte haar gezicht en handen; en toen dat allemaal niet hielp, liep hij hard weg om hulp te zoeken.

Na een eind geloopt te hebben zonder iemand te ontmoeten, kwam hij aan een boerderij, waar hij dikwijls met Teuna geweest was, toen zij nog koopvrouwtje was. De boerin, die daar woonde, had wel eens een stukje zeep van haar gekocht. Doch daar wist Fik niet meer van. Met handelszaken bemoeide hij zich niet. Maar wat hij wél onthouden had, was, dat zij er meer dan eens een boterham gekregen hadden. Er moesten dus goede menschen wonen, zeide hem zijn hondverstand.

Dientje, het dochtertje van de boerin, stond aan het geopende hek, met een pop in haar arm, die zij, als eene echte moeder, met een zacht stemmetje in slaap zong. Zoodra Fik haar zag, liep hij naar haar toe, keek haar vragend aan, trok aan haar jurkje, en begon toen al blaffend heen en weer te loopen.

Dientje begreep niet wat dat alles beduiden moest. Zij keek eens buiten het hek of Teuna nog niet aankwam; en toen zij haar niet zag, liep zij naar haar moeder toe.

„Moeder!” riep ze, „daar is de hond van het zeepmeisje,” — zoo noemde zij Teuna, — „maar het meisje zelf is er niet bij; en de hond blaft zoo tegen me!”

„Het meisje zal ook wel komen, als de hond er is,” zei haar moeder. „Daar heb je een stuk brood voor hem; geef hem dat maar vast. Hij zal honger hebben.”

Doch Dientje kwam al spoedig vertellen, dat de hond niet eten wilde, en telkens in haar jurk beet.

„Blijf dan maar hier, dan zal ik hem weggagen,” zei de boerin; want op bijtende honden had ze 't niet begrepen. De boer kwam ook eens kijken.

„Dat beest vraagt wat,” zei de boer. „'t Is of hij ons mee wil hebben. Ik zal eens een eindje meeloopen, en zien wat hij dan doet.”

Op het woordje *mee* begon Fik nog harder te blaffen en te springen. Hij scheen blij dat men hem eindelijk begreep. Maar nu wilde hij zich ook niet langer ophouden, en liep op een drafje denzelfden weg terug, telkens omkijkende, of de boer hem wel volgde.

Zoo kwamen zij eindelijk bij Teuna. Het arme kind lag nog op hetzelfde plekje. Zij was nu geheel bewusteloos van honger en pijn.

„Wel zoo, oude jongen,” zei de boer, toen hij haar daar zoo vond; „kwam je ons dat vertellen? Nu, je hebt goed je boodschap gedaan.”

Daarop nam hij Teuna op, en droeg haar, gevolgd door Fik, naar de steê, waar zij, door de goede hulp van de boerin, spoedig bijkwam. Ook het bezeerde voetje werd verzorgd. En toen dat klaar was, kreeg ze een paar lekkere boterhammen van de boerin, met ham er op, en een groot glas melk.

Fik kreeg ook een bord met brood.

„Kijk eens, moeder, nu eet hij wel!” riep Dientje.

Toen Teuna zich aan een en ander eens flink tegoed had gedaan, moest zij haar wedervaren vertellen. Dit deed zij. En de boer en boerin kregen, na alles wat zij van haar hoorden, zoo'n medelijden met het arme kind, dat zij besloten haar op de steê te houden tot haar voetje beter was, want aan loopen was toch vooreerst geen denken. Jaap, de knecht, die dien dag toch naar het dorp moest, zou dan wel aan vrouw Brom gaan zeggen, waar het meisje was, in geval zij zich over haar verdwijning ongerust mocht maken.

Teuna's eerste vraag was, of Fik dan ook zoolang blijven mocht; en toen zij hoorde van ja, was zij boven de wolken van blijdschap. — Wie zou er ook niet blij wezen, als hij zulke goede verzorgers vindt!

Teuna had het bovenst best bij haar nieuwe vrienden. Eerlijk gezegd speet het haar toen haar voet beter was; want nu zouden ze weg moeten, dacht ze.

Maar de boer en zijn vrouw hadden samen een aardig plannetje gemaakt. Zij hadden maar één kind, en wel eten voor zes; en daarom geloofden zij, dat de Heer, Dien zij liefhadden en dienden, het heel goed zou vinden, als zij het arme weesje, dat bij de oude vrouw Brom zulk een treurig leven had, als hun tweede dochtertje aannamen. Teuna leek hun een lief meisje, en zon een aardig zusje voor Dientje zijn.

Vrouw Brom gaf er niet veel om, toen de boer haar een paar weken later kwam vertellen, dat Teuna voor goed op de steê zou blijven. 't Was eigenlijk zoó maar beter, zei ze; want zij was niet gewoon met kinderen om te gaan, en te oud om

het nog te leeren. Het speet haar het meest van den rijksdaalder; want dien had haar buurman natuurlijk weer in zijn zak gestoken, toen hij den hond niet kreeg.

Teuna had het nu zoo goed als een kind het hebben kan. Haar pleegouders, die zij, evenals hun eigen dochtertje, vader en moeder noemde, waren lief voor haar, en lieten het haar aan niets ontbreken. Zij ging nu geregeld met Dientje naar school, waar zij vlijtig leeren moest om de anderen in te halen; want zij was nog erg dom; maar dat kon ze niet helpen.

Fik kreeg het nu ook druk. Als Jaap voor zijn baas met boter en eieren naar de stad ging, of de meid in het land de koeien ging melken, dan moest Fik voor de kar, naast Bruno, die al wat oud begon te worden; en hij deed dit wát gaarne. En Teuna was blij als ze tusschen de schooluren wat voor haar goede pleegmoeder kon doen; want die had het dikwijls, o, zoo druk.

Maar het was niet altijd leeren en werken! Tot spelen hadden zij ook ruim den tijd. En daartoe bood de groote boerderij een goede gelegenheid. Daar was de boomgaard, en de stal en de hooibergen, waar zij zich zoo kostelijk konden vermaken. En dan Dientjes speelgoed, waar Teuna, al was ze een paar jaren ouder, toch ook nog grooten schik mee had. En ook bij het spel betoonde zij zich een goed, verstandig zusje; want als kleine Dien eens wat eigenzinnig was, en den baas wilde spelen, wat wel eens gebeurde, dan schikte Teuna altijd maar zooveel mogelijk in; en zoo was er, tot groote vreugde van vader en moeder, nooit gekibbel tusschen de beide kinderen.

Zondag vindt Teuna altijd den prettigsten dag van heel de

week. Dan gaat zij met Dientje naar de Zondagsschool. Daar hoort ze uit den Bijbel vertellen, — dat hoorde zij vroeger nooit, — van den lieven Heiland, Die op aarde gekomen is, om de menschen, ook de kinderen, van hun zonden te verlossen, en gelukkig te maken. En daar leert ze zingen van: *Jezus is een Kindervriend*, en: *Een trouwe Vriend woont in den Hemel*; en al zulke mooie versjes meer.

Teuna luistert altijd heel goed; en als zij thuiskomt weet ze bijna alles over te vertellen. En als zij nu die goede woorden niet alleen in haar hoofdje, maar ook in haar hart bewaart, en zij haar hemelschen Vriend, Die haar hier op aarde zulk een goed tehuis gaf, gehoorzaamt en liefheeft, dan zal Hij haar eenmaal in Zijn eigen Huis, in den heerlijken Hemel nemen, waar de lieve Heiland voor al Zijn kinderen een plaats bereidt.

Dat gij daar ook eenmaal komen moogt, mijn kleine lezer! Maar dan moet gij dien grooten Kindervriend, den lieven Heere Jezus, hier een plaats geven in uw hart. Daar vraagt de Heer u om. „Kind,” zegt Hij in Zijn Woord, „geef Mij uw hart.”

Moge uw antwoord zijn:

„Heer neem mijn hart, en maak het rein,

Ik geef het U geheel.

Zijt Gij *mijn* Heer, ben ik *Uw* kind,

Dan heb ik 't beste deel.”

